

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind ratificarea Scrisorii de intenție semnată de autoritățile române la București, la 16 iunie 2010, actualizată prin Scrisoarea suplimentară de intenție, semnată la București, la 29 iunie 2010, aprobate prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 2 iulie 2010 și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99 /2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București la 24 aprilie 2009, și prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată de autoritățile române la data de 8 septembrie 2009 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 21 septembrie 2009.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În perioada 26 aprilie – 7 mai 2010, a avut loc misiunea comună a reprezentanților Fondului Monetar Internațional (FMI), ai Comisiei Europene (CE) și ai Băncii Mondiale (BM), în cadrul căreia s-a analizat stadiul măsurilor ce constituie acțiuni prealabile finalizării celei de a patra evaluări în cadrul Aranjamentului Stand-by. Aceasta s-a finalizat prin elaborarea unei Scrisori de intenție, semnată de către partea română prin reprezentanții ei, respectiv Ministrul finanțelor publice și Guvernatorul Băncii Naționale a României.

În data de 25 iunie 2010, Curtea Constituțională a României a declarat drept neconstituțională măsura de reducere a pensiilor, fapt ce a dus la recurgerea la o măsură alternativă, respectiv creșterea cotei taxei pe valoarea adăugată cu 5 procente.

Astfel, Scrisoarea de intenție a fost revizuită printr-un document suplimentar (Scrisoare suplimentară de intenție, datată 29 iunie 2010), în care sunt prezentate evoluțiile cele mai recente precum și influența deciziei Curții Constituționale asupra unor indicatori macroeconomici.

Atât Scrisoarea de intenție cât și cea suplimentară au fost supuse dezbaterii și adoptării în ședința Consiliului director al Fondului din data de 2 iulie 2010.

Aprobarea documentației a precedat acordarea celei de a cincea tranșe din împrumutul în valoare totală de 11,443 miliarde de DST, care se utilizează de către Banca Națională a României pentru susținerea rezervelor sale valutare.

2. Schimbări preconizate

Programul convenit cu FMI joacă un rol crucial în normalizarea condițiilor financiare menite să conducă la inversarea dezechilibrelor economice și pregătirea redresării

economice.

Înregistrarea unei creșteri economice mai reduse, dificultățile întâmpinate în colectarea veniturilor, precum și necesitatea reducerii anumitor categorii de cheltuieli publice, au condus la revizuirea țințelor fiscale anterior convenite cu FMI, aceasta urmând a se realiza printr-o serie de politici evidențiate în scrisoarea semnată la data de 16 iunie 2010, actualizată prin scrisoarea suplimentară datată 29 iunie 2010, politici care, coroborate cu cele asumate prin intermediul scrisorilor anterioare (24 aprilie 2009, 8 septembrie 2009 și respectiv 5 februarie 2010) vor conduce la realizarea obiectivelor programului economic guvernamental. Astfel, pentru anul 2010, deficitul fiscal va fi limitat la 6,8 % din PIB 2010.

De asemenea, în sectorul fiscal se vor implementa măsuri privind (i) reducerea cheltuielilor cu salariile, cu pensiile (prin recalcularea acestora) și unele transferuri sociale, reducerea transferurilor către autoritățile locale, subvențiilor pentru încălzire, (ii) înghețarea temporară a pensionărilor anticipate și (iii) instituirea unui nou sistem de acordare a stimulentelelor. Se va avea în vedere lărgirea bazei de impozitare a veniturilor și reducerea numărului de angajați din sectorul public, cât și implementarea de programe sociale în scopul combaterii sărăciei.

Pe lângă cele anterior prezentate și în conformitate cu Memorandumul aprobat de Guvern în ședința din 26 mai 2010, elementele de politici agreate cu FMI se referă la: creșterea capacității de a ajusta și de a răspunde flexibil la posibilele perturbări ale pieței financiare prin majorarea graduală a fondurilor tampon la dispoziția Trezoreriei (buffer) care să acopere necesarul de finanțare a deficitului și de refinanțare a datoriei publice pe aproximativ 4 luni; eliminarea stocului existent de arierate (atât la nivel central cât și la nivel local); implementarea legii responsabilității fiscale; întărirea disciplinei fiscale la nivelul autorităților locale; combaterea evaziunii fiscale și a contrabandei și îmbunătățirea sistemului de colectare a impozitelor și taxelor; monitorizarea mai atentă a companiilor de stat care generează cele mai mari pierderi; aplicarea unui set de reforme în domeniul sistemului public de asistență medicală, menite să conducă la eficientizarea serviciilor și un control mai eficient al cheltuielilor publice; reforma educației și al pieței muncii în vederea creșterii eficienței și a productivității; îmbunătățirea sistemului de lichidare a instituțiilor financiare cu probleme și a celui de monitorizare a lichidității, etc.

Având în vedere faptul că, față de data inițial asumată pentru eliberarea celei de a cincea tranșe, au survenit modificări, se impune și modificarea corespunzătoare a Anexei „Scadențar de rambursare Aranjament Stand-by”.

Prin intermediul Scrisorii suplimentare au fost evidențiate modificările determinate de decizia Curții Constituționale în legătură cu măsura de reducere a pensiilor, respectiv:

- creșterea nivelului cotei taxei pe valoarea adăugată cu 5 procente, fapt ce ar putea genera o accelerare temporară a inflației cu 3,5 – 4,5 procente (depășind astfel limita inflației ținută de BNR) și afectează nivelul previzionat al veniturilor care constituie bază de calcul pentru ajustarea țintei de deficit și
- afectarea țintei indicative a cheltuielilor primare curente ale bugetului general consolidat.

De asemenea, în conținutul acestui document se mai face referire și la:

- amânarea datei limită de îndeplinire a criteriului structural de referință cu privire la aprobarea de către Parlament a pachetului de măsuri privind ajustările fiscale de la finele lunii iunie a.c. la finele lunii septembrie 2010;
- amânarea termenelor limită prevăzute pentru finele lunii iunie 2010 pentru toate criteriile de performanță, cu excepția celor referitoare la ținta nivelului activelor externe nete, care rămâne neschimbată, și
- acordarea unei derogări cu privire la intervalul mecanismului de consultare pe inflație, deoarece nu sunt încă disponibile date cu privire la nivelul inflației la finele lunii iunie 2010.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Așa cum s-a menționat anterior, tragerea împrumutului a fost condiționată de luarea unor măsuri de ajustare și reforme, care vor conduce, printre altele, la o reducere treptată a deficitului fiscal, revenirea creșterii economice în zona pozitivă și protejarea categoriilor sociale vulnerabile.

2. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

4. Impact asupra mediului

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

În cadrul acestui Aranjament Stand-by sumele se disponibilizează în opt tranșe trimestriale, iar rambursarea se efectuează după o perioadă de grație de 3 ani, în valutele solicitate de FMI și potrivit unui scadențar propriu fiecărei tranșe:

- Tranșa I, în sumă de 4,37 miliarde DST, a fost trasă de BNR pe data de 6 mai 2009.
- Tranșa II, în sumă de 1,718 miliarde DST, a fost trasă pe data de 23 septembrie 2009 și jumătate din valoarea acesteia a fost utilizată de către Ministerul Finanțelor Publice pentru finanțarea deficitului bugetului de stat;
- Tranșele III (în sumă de 1,409 miliarde DST) și IV (766 milioane DST) au fost trase pe data de 23 februarie 2010 și virate astfel: jumătate în contul MFP deschis la BNR pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice și cealaltă jumătate în contul BNR.
- Tranșa V (în sumă de 768 milioane DST) a fost trasă de către BNR la data de 7 iulie 2010. Conform procedurii FMI, sumele au fost eliberate în 2 zile lucrătoare după aprobarea Scrisorii în Consiliul Director al FMI;
- Tranșele VI și VII (în sumă de 769 milioane DST fiecare) și cea de a VIII-a (în sumă de 874 milioane DST) sunt programate a fi trase până pe data de 15 martie

2011, fiind condiționate de respectarea criteriilor de performanță convenite, precum și de rezultatele analizelor trimestriale corespunzătoare;

Maturitatea fiecărei tranșe este de 5 ani, perioadă pentru care se calculează dobândă. La dobânda nu se aplică perioadă de grație.

Pentru împrumutul acordat de FMI se percep următoarele costuri:

- ❖ Comisionul de serviciu (0,5%), perceput la fiecare tragere (tranșă), alta decât tranșa de rezervă¹ care este liberă de comisioane, prin debitarea directă de către FMI a contului în DST al României deschis la FMI.
- ❖ Comisionul de angajament (calculat diferențiat, corelat cu gradul de utilizare de către țara membră a cotei sale la Fond); se plătește la începutul fiecărei perioade de 12 luni a unui aranjament cu Fondul și este returnabil, pe măsura efectuării tragerilor. BNR a plătit comisionul de angajament aferent perioadei de 12 de luni, începând cu data de 4 mai 2009, pe care l-a recuperat deja, iar la 4 mai 2010 l-a plătit pe cel aferent anului curent, urmând ca acesta să fie recuperat pe măsura efectuării tragerilor, proporțional cu valoarea respectivelor tranșe.
- ❖ Dobânda. Se calculează și se plătește trimestrial (august, noiembrie, februarie și mai) prin debitarea directă de către FMI a contului de DST al României deschis la FMI. Se aplică mai multe tipuri de rate ale dobânzii în funcție de gradul de utilizare a resurselor FMI (procente din cota de participare).

Modalitatea de calcul a dobânzilor și comisioanelor aferente împrumutului este stabilită de către FMI prin Regulamentele sale.

Deoarece această tranșă va fi trasă de BNR, această operațiune nu are influențe asupra bugetului general consolidat.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de act normativ se va modifica Anexa „Scadențar de rambursare Aranjament Stand-by” la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99 din 22 septembrie 2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București la 24 aprilie 2009, și prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată de autoritățile române la data de 8 septembrie 2009 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 21 septembrie 2009, cu modificările ulterioare.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

În vederea implementării măsurilor evidențiate în Scrisoarea de intenție și revizuite

¹ Partea din cota în valută pe care fiecare țară membră trebuie să o pună la dispoziția FMI (25%) și care poate fi utilizată pentru nevoile proprii ale acesteia. Porțiunea corespunzătoare tranșei de rezervă din cotă poate fi accesată de către țara membră oricând, pe când restul este în mod normal inaccesibil în condiții similare.

ulterior prin Scrisoarea suplimentară de intenție, urmează să fie adoptate o serie de acte normative care au în vedere schimbări structurale în sectoare precum cel fiscal, al sănătății, pensiilor, pieței muncii, educației și finanțelor publice locale și centrale.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6 a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.1023 din 6 august 2010.

b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Nu este cazul.

Luând în considerare necesitatea ratificării în cel mai scurt timp, a Scrisorii de intenție semnată de autoritățile române la București, la 16 iunie 2010, actualizată prin Scrisoarea suplimentară de intenție, semnată la București, la 29 iunie 2010, aprobate prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 2 iulie 2010 și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99 /2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București la 24 aprilie 2009, și prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 4 mai 2009, precum și a Scrisorii suplimentare de intenție, semnată de autoritățile române la data de 8 septembrie 2009 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 21 septembrie 2009, propunem ca proiectul de Lege să fie adoptat în procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

